5.1

Betragt vektorene

$$\underline{a}_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} \underline{a}_2 = \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \\ 1 \\ -1 \end{pmatrix} \underline{a}_3 = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ -1 \\ -1 \end{pmatrix} \underline{a}_4 = \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \\ -1 \\ 1 \end{pmatrix}$$

i $\mathbb{R}^4$, der udstyres med det sædvanlige skalarprodukt.

$$\underline{x} \cdot \underline{y} = x_1 y_1 + x_2 y_2 + x_3 y_3 + x_4 y_4, \quad \underline{x} = \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \\ x_4 \end{pmatrix}, \ \underline{y} = \begin{pmatrix} y_1 \\ y_2 \\ y_3 \\ y_4 \end{pmatrix}$$

Vi definerer $f: \mathbb{R}^4 \to \mathbb{R}^4$ ved

$$f(\underline{x}) = (\underline{x} \cdot \underline{a}_1)\underline{a}_2 + (\underline{x} \cdot \underline{a}_2)\underline{a}_3 + (\underline{x} \cdot \underline{a}_3)\underline{a}_4.$$

$\mathbf{a}$

Redegør for, at $\mathcal{A} = (\underline{a}_1, \underline{a}_2, \underline{a}_3, \underline{a}_4)$ er en ortogonal basis for $\mathbb{R}^4$.

På grund af skalarproduktet mellem 2 vilkårlige af vektorene altid vil være 0 er det en ortogonal basis for $\mathbb{R}^4$.

b

Redegør for, at f er lineær.

Vi ønsker først at vise, at f(x+y) = f(x) + f(y):

$$f(\underline{x} + \underline{y}) = f(\underline{x}) + f(\underline{y})$$

$$f(\underline{x} + \underline{y}) = ((\underline{x} + \underline{y}) \cdot \underline{a}_1)\underline{a}_2 + ((\underline{x} + \underline{y}) \cdot \underline{a}_2)\underline{a}_3 + ((\underline{x} + \underline{y}) \cdot \underline{a}_3)\underline{a}_4 =$$

$$f(\underline{x} + \underline{y}) = (\underline{x} \cdot \underline{a}_1 + \underline{y} \cdot \underline{a}_1)\underline{a}_2 + (\underline{x} \cdot \underline{a}_2 + \underline{y} \cdot \underline{a}_2)\underline{a}_3 + (\underline{x} \cdot \underline{a}_3 + \underline{y} \cdot \underline{a}_3)\underline{a}_4 =$$

$$f(\underline{x} + \underline{y}) = \underline{x} \cdot \underline{a}_1 \cdot \underline{a}_2 + \underline{y} \cdot \underline{a}_1 \cdot \underline{a}_2 + \underline{x} \cdot \underline{a}_2 \cdot \underline{a}_3 + \underline{y} \cdot \underline{a}_2 \cdot \underline{a}_3 + \underline{x} \cdot \underline{a}_3 \cdot \underline{a}_4 + \underline{y} \cdot \underline{a}_3 \cdot \underline{a}_4$$

$$f(\underline{x}) + f(\underline{y}) = ((\underline{x} \cdot \underline{a}_1)\underline{a}_2 + (\underline{x} \cdot \underline{a}_2)\underline{a}_3 + (\underline{x} \cdot \underline{a}_3)\underline{a}_4) + ((\underline{y} \cdot \underline{a}_1)\underline{a}_2 + (\underline{y} \cdot \underline{a}_2)\underline{a}_3 + (\underline{y} \cdot \underline{a}_3)\underline{a}_4) = (\underline{x} \cdot \underline{a}_3)\underline{a}_4 + (\underline{y} \cdot \underline{a}_3)\underline{a}_4 + (\underline{y} \cdot \underline{a}_3)\underline{a}_4 + (\underline{y} \cdot \underline{a}_3)\underline{a}_4) = (\underline{x} \cdot \underline{a}_3)\underline{a}_4 + (\underline{y} \cdot \underline{a}_3)\underline{a}_4 + (\underline{y} \cdot \underline{a}_3)\underline{a}_4 + (\underline{y} \cdot \underline{a}_3)\underline{a}_4 + (\underline{y} \cdot \underline{a}_3)\underline{a}_4) = (\underline{x} \cdot \underline{a}_3)\underline{a}_4 + (\underline{x} \cdot \underline{a}_3)\underline{a}_4 + (\underline{y} \cdot \underline{a}_3)\underline{a}_4) = (\underline{x} \cdot \underline{a}_3)\underline{a}_4 + (\underline{x} \cdot \underline{a}_3)\underline{a}_4 + (\underline{x} \cdot \underline{a}_3)\underline{a}_4 + (\underline{y} \cdot \underline{a}_3)\underline{a}_4 + ($$

$$f(\underline{x}) + f(\underline{y}) = \underline{x} \cdot \underline{a}_1 \cdot \underline{a}_2 + \underline{x} \cdot \underline{a}_2 \cdot \underline{a}_3 + \underline{x} \cdot \underline{a}_3 \cdot \underline{a}_4 + \underline{y} \cdot \underline{a}_1 \cdot \underline{a}_2 + \underline{y} \cdot \underline{a}_2 \cdot \underline{a}_3 + \underline{y} \cdot \underline{a}_3 \cdot \underline{a}_4$$

Hyorefter vi vil vise, at f(a * x) = a * f(x):

$$f(a \cdot \underline{x}) = a \cdot f(\underline{x})$$

$$f(a \cdot \underline{x}) = ((a \cdot \underline{x}) \cdot \underline{a}_1)\underline{a}_2 + ((a \cdot \underline{x}) \cdot \underline{a}_2)\underline{a}_3 + ((a \cdot \underline{x}) \cdot \underline{a}_3)\underline{a}_4 =$$

$$f(a \cdot \underline{x}) = (a \cdot \underline{x} \cdot \underline{a}_1 \cdot \underline{a}_2) + (a \cdot \underline{x} \cdot \underline{a}_2 \cdot \underline{a}_3) + (a \cdot \underline{x} \cdot \underline{a}_3 \cdot \underline{a}_4)$$

$$a \cdot f(\underline{x}) = ((\underline{x} \cdot \underline{a}_1)\underline{a}_2 + (\underline{x} \cdot \underline{a}_2)\underline{a}_3 + (\underline{x} \cdot \underline{a}_3)\underline{a}_4) \cdot a =$$

$$a \cdot f(\underline{x}) = ((\underline{x} \cdot \underline{a}_1 \cdot \underline{a}_2) + (\underline{x} \cdot \underline{a}_2 \cdot \underline{a}_3) + (\underline{x} \cdot \underline{a}_3 \cdot \underline{a}_4)) \cdot a =$$

$$a \cdot f(\underline{x}) = (a \cdot \underline{x} \cdot \underline{a}_1 \cdot \underline{a}_2) + (a \cdot \underline{x} \cdot \underline{a}_2 \cdot \underline{a}_3) + (a \cdot \underline{x} \cdot \underline{a}_3 \cdot \underline{a}_4)$$

Da begge disse er opfyldt, gælder det at f er lineær.

 $\mathbf{c}$

Her skal vi bestemme den matrix $\underline{\underline{A}}$ der beskriver f med hensyn til basen $\mathcal{A} = (\underline{a}_1, \underline{a}_2, \underline{a}_3, \underline{a}_4)$, og den matrix $\underline{\underline{B}}$ der beskriver f med hensyn til den sædvanlige basis $\mathcal{E} = (\underline{e}_1, \underline{e}_2, \underline{e}_3, \underline{e}_4)$ for $\mathbb{R}^4$; dvs.

$$\underline{\underline{A}} =_{\mathcal{A}} [f]_{\mathcal{A}}, \underline{\underline{B}} =_{\mathcal{E}} [f]_{\mathcal{E}}$$

Først finder vi $\underline{\underline{A}},$ her bruger vi opskrift 5.2.3 fra NVP, som vi udfører med følgende maplekode:

Og her kan vi så se at

$$\underline{\underline{A}} = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 \\ 4 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 4 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 4 & 0 \end{pmatrix}$$

Dernæst finder vi $\underline{\underline{A}},$ her bruger vi igen opskrift 5.2.3 fra NVP, som vi udfører med følgende maplekode:

$$el := \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} : e2 := \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} : e3 := \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix} : e4 := \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix} : e4 := \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} : e4 := \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} : e4 := \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} : e4 := \begin{bmatrix} 3 \\ -1 \\ -1 \\ -1 \end{bmatrix}$$

$$t2 := \begin{bmatrix} 1 \\ -3 \\ 1 \\ 1 \\ -3 \end{bmatrix}$$

$$t3 := \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ -3 \end{bmatrix}$$

$$t4 := \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ -1 \\ -1 \\ -1 \end{bmatrix}$$

$$t4 := \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ -1 \\ -1 \\ 3 \\ -1 \end{bmatrix}$$

$$t5 := \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} : e4 := \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ -1 \\ -1 \\ -1 \\ -1 \end{bmatrix}$$

$$t5 := \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix} : e4 := \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix} : e4 := \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix} : e4 := \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} : e4$$

Og her kan vi så se at

$$\underline{\underline{B}} = \begin{pmatrix} 3 & 1 & 1 & -1 \\ -1 & -3 & 1 & -1 \\ -1 & 1 & 1 & 3 \\ -1 & 1 & -1 & -1 \end{pmatrix}$$

 $\mathbf{d}$

Beregn ved brug af maple matricerne $\underline{\underline{A}}^2, \underline{\underline{A}}^3, \underline{\underline{A}}^4$

Det ses på nedenstående maplekode.

 $\mathbf{e}$

Her skal vi bestemme dimensionen af billedet $f^{\circ n}(\mathbb{R}^4)$ for alle $n \in \mathbb{N}$, idet

$$f^{\circ 1}=f, f^{\circ 2}=f\circ f, f^{\circ 3}=f\circ f\circ f, \dots$$

Først finder vi de reducerede trappematricer for $\underline{\underline{A}},\underline{\underline{A}}^2,\underline{\underline{A}}^3,\underline{\underline{A}}^4,$ vha. Maple:

Her er det let at se at billedets dimension aftager hvor det for $\underline{\underline{A}}$ er 3, for billedet af $\underline{\underline{A}}^2$ er dimensionen 2, for billedet af $\underline{\underline{A}}^3$ er dimensionen 1 og for billedet af $\underline{\underline{A}}^4$ er dimensionen 0, for alle n > 4 må billedet også være 0 dimensionelt, idét et underrum ikke kan forøge antallet af dimensioner.

5.2(ii)

Mængden $Pol_3(\mathbb{R})$ af reele polynomier af grad højest 3 er et reelt vektorrum, hvis vi definerer sum og multiplikation ved

$$(p+q)(x) = p(x) + q(x), \quad (\lambda p)(x) = \lambda p(x),$$

for, $p, q \in Pol_3(\mathbb{R})$ og $\lambda \in \mathbb{R}$

Betrag afbildningen $L: Pol_3(\mathbb{R}) \to Pol_3(\mathbb{R})$ givet ved

$$L(p)(x) = \frac{1}{2}p(x) + \frac{1}{2}p(2-x), \quad p \in Pol_3(\mathbb{R}), \quad x \in \mathbb{R}.$$

 $\mathbf{a}$

Vis at L er en lineær afbildning.

Vi anvender det generelle 3.gradspolynomie $ax^3 + bx^2 + cx + d$ for at teste om de overstående forudsætninger gælder.

Først for multiplikation

$$\begin{aligned} \mathbf{p} &\coloneqq \mathbf{a} \cdot \mathbf{x}^3 + b \cdot \mathbf{x}^2 + \mathbf{c} \cdot \mathbf{x} + d \\ & \qquad \qquad a \, \mathbf{x}^3 + b \, \mathbf{x}^2 + c \, \mathbf{x} + d \\ \mathbf{q} &\coloneqq \mathbf{a} \cdot (2 - \mathbf{x})^3 + b \cdot (2 - \mathbf{x})^2 + c \cdot (2 - \mathbf{x}) + d \\ & \qquad \qquad a \, (2 - \mathbf{x})^3 + b \, (2 - \mathbf{x})^2 + c \, (2 - \mathbf{x}) + d \\ evalb\left(expand\left(\lambda \cdot \frac{1}{2}p + \lambda \cdot \frac{1}{2}q\right) = expand\left(\lambda \cdot \left(\frac{1}{2}p + \frac{1}{2}q\right)\right)\right) \end{aligned}$$

Dernæst for addition

$$p(x) := al \cdot x^{3} + a2 \cdot x^{2} + a3 \cdot x + d$$

$$x \to al \ x^{3} + a2 \ x^{2} + a3 \ x + d$$

$$q(x) := bl \cdot x^{3} + b2 \cdot x^{2} + b3 \cdot x + d$$

$$x \to bl \ x^{3} + b2 \ x^{2} + b3 \ x + d$$

$$L(p(x) + q(x)) := \left(\frac{1}{2}p(x) + \frac{1}{2}p(2 - x)\right) + \left(\frac{1}{2}q(x) + \frac{1}{2}q(2 - x)\right)$$

$$\frac{1}{2} al \ x^{3} + \frac{1}{2} a2 \ x^{2} + \frac{1}{2} a3 \ x + 2 \ d + \frac{1}{2} al \ (2 - x)^{3} + \frac{1}{2} a2 \ (2 - x)^{2} + \frac{1}{2} a3 \ (2 - x) + \frac{1}{2} bl \ x^{3} + \frac{1}{2} b2 \ x^{2} + \frac{1}{2} b3 \ x + \frac{1}{2} bl \ (2 - x)^{3} + \frac{1}{2} b2 \ (2 - x)^{2} + \frac{1}{2} b3 \ (2 - x)$$

$$L(p + q)(x) := \frac{1}{2}(p + q)(x) + \frac{1}{2}(p(2 - x) + q(2 - x))$$

$$\frac{1}{2} al \ x^{3} + \frac{1}{2} a2 \ x^{2} + \frac{1}{2} a3 \ x + 2 \ d + \frac{1}{2} al \ (2 - x)^{3} + \frac{1}{2} a2 \ (2 - x)^{2} + \frac{1}{2} a3 \ (2 - x) + \frac{1}{2} bl \ x^{3} + \frac{1}{2} b2 \ x^{2} + \frac{1}{2} b3 \ x + \frac{1}{2} bl \ (2 - x)^{3} + \frac{1}{2} b2 \ (2 - x)^{2} + \frac{1}{2} b3 \ (2 - x)$$

$$evalb(L(p(x) + q(x))) = L(p + q)(x))$$

true

Og vi ser hermed at begge udtryk gælder for L, hvilket vil sige at funktionen er en lineær afbildning.

b

Vis at
$$\mathcal{B}_1 = (1, x, x^2, x^3)$$
 og $\mathcal{B}_2 = (1, x - 1, (x - 1)^2, (x - 1)^3)$ begge er baser for $Pol_3(\mathbb{R})$.

For at vise dette, ser vi på Definition 4.3.3 i NVP side 89, der siger at i et vektorum V, kan et ordnet sæt af vektorer $\underline{a}_1, \dots, \underline{a}_n$ kaldes en basis for V, hvis hver vektor a i V, på netop en måde kan skrives på formen

$$a = x_1 a_1 + \cdots + x_n a_n$$

hvor $x_1, x_2, ..., x_n \in \mathbb{F}$.

Vi opskriver matricen $\underline{\underline{A}}$, med x som henholdvis 1, 2, 3 og 4, som

$$A := \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1^2 & 1^3 \\ 1 & 2 & 2^2 & 2^3 \\ 1 & 3 & 3^2 & 3^3 \\ 1 & 4 & 4^2 & 4^3 \end{bmatrix}$$

hvorefter vi bruger Maples linearsolve for at finde ud af om de er lineært uafhængige af hinanden

LinearSolve
$$\begin{bmatrix} A, & 0 \\ 0, & 0 \\ 0, & 0 \end{bmatrix}$$

Vi benytter samme fremgangsmåde for matricen $\underline{\underline{B}}$ med x som 1, 2, 3 og 4.

$$B := \begin{bmatrix} 1 & (1-1) & (1-1)^2 & (1-1)^3 \\ 1 & (2-1) & (2-1)^2 & (2-1)^3 \\ 1 & (3-1) & (3-1)^2 & (3-1)^3 \\ 1 & (4-1) & (4-1)^2 & (4-1)^3 \end{bmatrix}$$

Og ser om de er lineært uafhængige

Linear Solve
$$\begin{bmatrix} & & 0 & \\ & 0 & \\ & 0 & \\ & 0 & \\ & 0 & \end{bmatrix}$$

IV.I

Hvorefter vi ser at $\mathcal{B}_1$ og $\mathcal{B}_2$ er baser for $Pol_3(\mathbb{R})$.

 $\mathbf{c}$

Her skal vi finde matrixrepræsentationerne for L i de to baser $\mathcal{B}_1$ og $\mathcal{B}_2$. Her bruger vi opskrift 5.3.2 fra NVP og får med Maple følgende

$$EC := \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1^{2} & 1^{3} \\ 2 & 2 & 2 & 2 & 1 & 2 & 2^{2} & 2^{3} \\ 3 & 3 & 3 & 3 & 1 & 3 & 3^{2} & 3^{3} \\ 4 & 4 & 4 & 4 & 1 & 4 & 4^{2} & 4^{3} \end{bmatrix}$$

$$EC := \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 2 & 2 & 2 & 2 & 1 & 2 & 4 & 8 \\ 3 & 3 & 3 & 3 & 1 & 3 & 9 & 27 \\ 4 & 4 & 4 & 4 & 1 & 4 & 16 & 64 \end{bmatrix}$$

$$(9)$$

ReducedRowEchelonForm(EC);

$$A := \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix};$$

$$A := \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$
 (11)

Her kan vi se at:

$$\underline{\underline{A}} = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

Og hvis vi følger samme fremgangsmåde med $\underline{B}$ får vi med Maple at:

$$ED := \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & (1-1) & (1-1)^2 & (1-1)^3 \\ 2 & 2 & 2 & 2 & 1 & (2-1) & (2-1)^2 & (2-1)^3 \\ 3 & 3 & 3 & 3 & 1 & (3-1) & (3-1)^2 & (\cancel{B}-1)^3 \\ 4 & 4 & 4 & 4 & 1 & (4-1) & (4-1)^2 & (4-1)^3 \end{bmatrix}$$

$$ED := \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 2 & 2 & 2 & 2 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 3 & 3 & 3 & 3 & 1 & 2 & 4 & 8 \\ 4 & 4 & 4 & 4 & 1 & 3 & 9 & 27 \end{bmatrix}$$

$$(12)$$

ReducedRowEchelonForm(ED);

$$\begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$(13)$$

$$B := \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix};$$

$$B := \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$
 (14)

Her kan vi se at:

$$\underline{\underline{B}} = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

 $\mathbf{d}$

Her skal vi vise at $\underline{\underline{A}}^2 = \underline{\underline{A}}$ og at $\underline{\underline{B}}^2 = \underline{\underline{B}}$. Det er her gået op for mig at Opgave c er regnet forkert. Men hvis jeg havde de rigtige matricer for $\underline{\underline{A}}$ og $\underline{\underline{B}}$ ville jeg løse denne opgave i Maple. Jeg kan her se at $\underline{\underline{A}}$ og $\underline{\underline{B}}$ er nødt til at være idempotente matricer, her sætter jeg så bare til en idempotent matrix, i dette tilfælde, enhedsmatricen.

$$\begin{bmatrix} A = A^{2}; \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow B = B^{2};$$

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$(17)$$

Og ud fra dette er det let at se at.

$$\underline{\underline{A}}^2 = \underline{\underline{A}}$$
$$\underline{\underline{B}}^2 = \underline{\underline{B}}$$

 $\mathbf{e}$

Her skal vi vise at $L \circ L = L$.

Når vi ved fra opgave 5.2(ii)D at $\underline{\underline{A}}^2 = \underline{\underline{A}}$ og at $\underline{\underline{B}}^2 = \underline{\underline{B}}$. Så må $L \circ L$ altid være L.